U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně **R. P.**, zastoupené Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, 160 00 Praha 6, proti žalovanému **Magistrátu hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2007, č. j. MHMP 466928/2007, o námitce podjatosti soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Miroslavy Hrehorové,

takto:

Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Miroslava Hrehorová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 1 Ad 24/2010.

Odůvodnění:

Žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2007, č. j. MHMP 466928/2007, podanou dne 11. 2. 2008 u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá zrušení citovaného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 12 ze dne 12. 9. 2007, č. j. 12943/2007/AAL. Citovaným rozhodnutím byl žalobkyni snížen příspěvek na živobytí z částky 691 Kč na 326 Kč měsíčně s platností ode dne 1. 4. 2007.

Podáním doručeným městskému soudu dne 4. 7. 2011 žalobkyně uplatnila námitku podjatosti soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Miroslavy Hrehorové z důvodu, že jmenovaná soudkyně *„ve vztahu k věci v důsledku jejího pochybení (...) nebyla schopna podle absence mého elektronického i vlastnoručního podpisu poznat, že se jedná o podání, kterým se vůbec neměla zabývat.“* Žalobkyně dodala, že zásadně nesouhlasí se závěry vyslovenými v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, č. j. Nao 32/2011 - 95. V předchozích řízeních vedených žalobkyní u Městského soudu v Praze došlo k administrativnímu pochybení spočívajícím v duplicitě přidělených spisových značek, které má vliv na další soudní řízení. Proto žalobkyně stále nedokáže pochopit, že soudkyně

JUDr. Hrehorová k otázce duplicity spisových značek uvádí, že se nejedná o pochybení, které by mohla jakkoliv ovlivnit či zavinit, a že tato skutečnost nemá vliv na její nestrannost.

Soudkyně JUDr. Hrehorová k námitce podjatosti vznesené žalobkyní podala dne 13. 7. 2011 vyjádření (na č. l. 113 soudního spisu), v němž podrobně popsala, jak došlo ke vzniku zmiňovaného administrativního pochybení. Dne 11. 2. 2008 podala žalobkyně u Městského soudu v Praze prostřednictvím emailu žalobu proti 8 rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy, jimiž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ve věcech pomoci v hmotné nouzi a státní sociální podpory. Usnesením ze dne 3. 7. 2008, č. j. 1 Cad 16/2008 - 22, městský soud žalobu odmítl, neboť podání učiněné v elektronické formě bez elektronického podpisu nebylo v souladu s § 37 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s."), v zákonné lhůtě potvrzeno písemným podáním shodného obsahu. Ke kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 12. 2009, č. j. 4 Ads 160/2008 - 174, napadené usnesení zrušil, neboť zjistil, že totožné podání obsahující vlastnoruční podpis žalobkyně nebylo řádně vřazeno do spisu pod sp. zn. 1 Cad 16/2008, ale do spisu sp. zn. 3 Nc 14/2008; žalobkyně tedy ve třídenní zákonné lhůtě své podání o vlastnoruční podpis doplnila, proto nebyl dán důvod pro odmítnutí žaloby. Závěrem soudkyně JUDr. Hrehorová uvedla, že je nadále přesvědčena o tom, že nejde o pochybení, které by ona sama mohla jakkoliv ovlivnit či zavinit. Tato skutečnost nemá vliv na její nestrannost. Uzavřela, že není v žádném osobním vztahu k žalobkyni ani k její právní zástupkyni a není v žádném směru zainteresována na výsledku řízení.

Podle prvého odstavce ustanovení § 8 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat

jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 -16, dostupné na www.nssoud.cz).

Žalobkyně námitku podjatosti soudkyně JUDr. Hrehorové založila na skutečnosti, že se jmenovaná soudkyně v řízení týkajícího se žalobkyně dopustila administrativního pochybení a nebyla schopna rozpoznat, že se podáním bez elektronického či vlastnoručního podpisu nemá vůbec zabývat.

Nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivního a jednak z objektivního hlediska. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení soudce v daném případě, objektivní naproti tomu svědčí o tom, že soudce skýtá dostatečné záruky vylučující jakékoliv legitimní pochybnosti v tomto ohledu. V dané věci bylo subjektivní stanovisko žalobkyně skutečně podnětem k tomu, aby se Nejvyšší správní soud podjatostí soudkyně JUDr. Hrehorové zabýval. Subjektivní náhled uvedené soudkyně, jak vyplývá z jejího vyjádření, svědčí o tom, že se za podjatou v souzené věci nepovažuje.

Z hlediska objektivního má při posuzování námitky podjatosti v této věci klíčový význam ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., věta třetí, podle níž *důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Uvedená námitka žalobkyně nemůže být shledána důvodnou, neboť okolnosti spočívající v postupu a rozhodování soudkyně JUDr. Hrehorové ve věcech žalobkyně vedených u Městského soudu v Praze (především věc dříve vedená pod sp. zn. 1 Cad 16/2008) nemohou být důvodem pro její vyloučení. Jak Nejvyšší správní soud poznamenal v usnesení ze dne 22. 7. 2009, č. j. Nao 48/2009 - 162, dostupném na www.nssoud.cz, „[d]*řívější rozhodování soudců, které se autoritativně vyslovilo k právům a povinnostem žalobkyně, nezpůsobuje jejich podjatost, jakkoli mohlo být pro žalobkyni nepříznivé. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost, a nesouhlas žalobkyně s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), event. ústavní stížnost, nikoli námitka podjatosti*“. K tomu lze poznamenat, že otázku podjatosti jmenované soudkyně řešil Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 31. 5. 2011, č. j. Nao 32/2011 - 95, v němž konstatoval, že „*chybné zařazení podání žalobkyně nemohla soudkyně JUDr. Miroslava Hrehorová ovlivnit. Případné pochybení při zařazení jednotlivých podání do spisů a následná nutnost formálních úprav, nemůže sama o sobě odůvodnit podjatost soudce vzhledem k poměru k dané věci. Samotná nedůvěra účastníka řízení vůči rozhodujícímu soudci nezakládá bez dalšího důvod pro vyslovení jeho podjatosti. Z ničeho totiž nevyplývá, že fakt nesprávného uspořádání listů založených ve spisu vytvořil u rozhodujícího soudce takový vztah k věci či účastníkovi řízení, který by bránil objektivnímu, nezávislému a nestrannému rozhodování.*“ Z obdobných důvodů nemůže obstát ani tvrzení žalobkyně, že soudkyně JUDr. Hrehorová pochybila, když se zabývala podáním žalobkyně, jež neobsahovalo elektronický ani vlastnoruční podpis žalobkyně. Z ustanovení

§ 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s. totiž vyplývá, že okolnosti spočívající v procesním postupu jmenované soudkyně v předmětném řízení nemohou být důvodem pro její vyloučení.

Nejvyšší správní soud dále zkoumal poměr jmenované soudkyně k projednávané věci. Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům - kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů - mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský.

V projednávané věci však žádný z těchto důvodů ze spisového materiálu nebyl zjištěn. Nelze dovodit, že by soudkyně jakýmkoliv způsobem žalobkyni znevýhodňovala či poškozovala. Ani sama soudkyně si není vědoma přímého poměru k věci nebo k účastníkovi, jak vyplývá z jejího vyjádření k námitce podjatosti. Jmenovaná soudkyně výslovně uvádí, že k projednávané věci ani k účastníkům nemá žádný osobní vztah a nejsou jí známy žádné okolnosti, které by ji z projednávání a rozhodnutí věci vylučovaly. Nepodílela se rovněž na projednávání nebo rozhodování věci u žalovaného správního orgánu ani v předchozím soudním řízení.

Vzhledem k tomu, že uvedené skutečnosti nemohou být ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudce, a jiné skutečnosti žalobkyně netvrdí, rozhodl Nejvyšší správní soud, že soudkyně JUDr. Miroslava Hrehorová není vyloučena z projednávání a rozhodování této věci.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. srpna 2011

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu